

**Výroční zpráva odboru hygiena výživy  
a předmětů běžného užívání za rok 2007**

**Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje  
se sídlem v Ústí nad Labem**

## **1. Personální situace**

### **K 31.12. 2007 pracovalo na odboru HV a PBU celkem 31 zaměstnanců.**

V roce 2007 se pracovníci odboru zúčastnili celkem 11 vzdělávacích akcí. V tomto počtu nejsou započítány porady vedoucích odborů HV a metodiků PBU, které pořádá MZ ČR, rovněž tak zde nejsou započteny jednodenní porady pracovníků odboru HV, které byly pořádány odborem KHS Ústeckého kraje .

## **2. Standardizace činnosti**

Státní zdravotní dozor a odběry vzorků potravin jsou prováděny podle standardních pracovních postupů.

## **3. Preventivní hygienický dozor**

V loňském roce se preventivní dozor týkal ve stejné míře vydávání stanovisek k projektovým dokumentacím a kolaudacím nově vznikajících provozoven stravovacích služeb a prodejen potravin i stanovisek k rekonstrukcím stávajících objektů zařízení společného stravování, které řešily uvedení stávajících provozoven do souladu s platnou legislativou.

Na odboru bylo posouzeno celkem 392 projektových dokumentací, kladné stanovisko ve smyslu § 77 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů bylo vydáno k 334 a negativní stanovisko k 58. Stanovisek ke kolaudaci bylo vydáno celkem 345, z toho negativních 22 a souhlasných 323, dále bylo provedeno 41 interních konzultací pro jiná oddělení KHS.

## **4. Státní zdravotní dozor – plnění plánu kontrolní činnosti**

Tento dozor byl prováděn v průběhu celého roku ve všech typech potravinářských zařízení. Nejvíce byla kontrolována zařízení společného stravování, v ostatních zařízeních byl dozor prováděn pouze na základě podnětů či na základě hlášení alimentárního onemocnění. Pracovníci vykonávající dozor v oblasti PBU se v roce 2007 soustředili na dovozce a výrobce PBU a na distribuční síť těchto výrobků. Kontrola v distribuční síti byla prováděna i v rámci systému RAPEX, RASFF a při plnění pokynů HH ČR .

Pracovníci odboru hygieny výživy Ústeckého kraje kontrolují na území kraje celkem 3 826 potravinářských zařízení. Z tohoto počtu je 1 757 zařízení společného stravování otevřeného i uzavřeného typu s výrobou pokrmů, 1 697 bez výroby pokrmů uzavřeného i otevřeného typu, na které se provádění státního zdravotního dozoru s ohledem na stávající kompetence orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 16 zákona č. 110/1997 Sb.) zaměřuje především. Počet objektů dozoru je v kontrolním plánu uveden ještě u prodejen potravin s občerstvením. Uveden není u jiných zařízení stravovacích služeb, výroben potravin, prodejen potravin a skladů.

Výrobců a dovozců PBU k 31. 12. 2007 dozorovali pracovníci odboru HV a PBU Ústeckého kraje celkem 55.

Jedná se o výrobce a dovozce předmětů určených pro styk s potravinami, výrobce materiálů určených pro výrobu předmětů určených pro styk s potravinami, a dále o výrobce a dovozce kosmetiky. Výrobce nebo dovozce hraček nebyl evidován žádný, u výrobků pro děti do 3 let byl evidován jeden výrobce (je v konkurzu – nevyrobí).

Hygiena výživy						
Provozovny	počet zařízení	plán kontrol celoroční	Skutečnost rok 2007	Plnění celoročního plánu v %	Celkem pokut	Celková výše pokut
Zařízení s výrobou pokrmů	1757	1446	2219	154%	610	682 100,-
bez přípravy pokrmů	1697	1060	1423	134%	172	138 900,-
v rámci zdrav.a soc.péče	105	103	135	131%	15	12 600,-

x) jedná se o pokuty podle zákona č. 200/1990 Sb., kterých je celkem 896 v celkové výši 933 400,- Kč a 6 pokut dle zákona č. 634/1192 Sb. v celkové výši 5 500,- Kč.

Ostatní zařízení, tj. jiná zařízení stravovacích služeb, výroby potravin, prodejny potravin a sklady byla kontrolována dle potřeby, údaje o počtu kontrol, příp. uložených sankcích je možné získat z registru HV.

		Počet zařízení	Plán pro rok 2007	Skutečnost rok 2007	Počet pokut	Celková výše pokut
Dovozci a výrobci	Kosmetické prostředky	14	16	19	0	0
	Výrobky pro styk s potravinami	43	39	37	0	0
	Hračky	0	0	0	0	0
	Výrobky pro děti do 3 let	0	0	1	0	0
Distribuční síť	Kosmetické prostředky	nevidováno	10	1236	0	0
	Výrobky pro styk s potravinami	nevidováno	34	32	0	0
	Hračky	nevidováno	0	479	0	0
	Výrobky pro děti do 3 let	nevidováno	9	74	0	0

1/ Plán kontrolní činnosti pro rok 2007 pro odbor HV byl splněn. Počet šetření činil 4 208, plán byl 3 056.

Kontrol v rámci PBU bylo provedeno 1 878, jednalo se o výrobce, dovozce i tržní síť. Kromě plánovaného státního zdravotního dozoru byly prováděny i kontroly na základě podnětů, předaných z jiných KHS a od spotřebitelů. Nejvíce kontrol (1 728) bylo provedeno v systému RAPEX – systém rychlého varování při výskytu podezření na zdravotně nebezpečný výrobek. Jednalo se o kosmetické

výrobky, výrobky pro děti do 3 let a hračky. Celkový počet notifikací byl 106 tj. více než dvojnásobný nárůst oproti roku 2006.

2/ Na odboru HV a PBU bylo uděleno v roce 2007 celkem 902 blokových pokut v celkové výši 938 900,- Kč.

3/ V průběhu celého roku nebyla nařízena likvidace výrobků, sanitace ani úchova vzorků pokrmů. Rovněž nebylo vydáno žádné rozhodnutí k vyřazení výrobků z oběhu či o pozastavení oběhu některých výrobků.

### **Hodnocení plnění plánu odběru vzorků**

#### **a) hygiena výživy**

Bylo odebráno v rámci SZD 48 vzorků. Většina vzorků (41) mikrobiologickému vyšetření vyhověla.

V rámci plnění pokynů hlavního hygienika ČR k provedení cíleného zdravotního dozoru v oblasti společného stravování bylo vyšetřeno celkem 14 vzorků a výsledky vyšetření těchto vzorků byly v 12 případech vyhovující.

Při provádění státního zdravotního dozoru a plnění úkolů hlavního hygienika bylo odebráno celkem 62 vzorků.

#### **b/ předměty běžného užívání**

V Ústeckém kraji byl plánován v rámci státního zdravotního dozoru odběr pěti vzorků a k laboratornímu vyšetření v rámci SZD bylo těchto vzorků odebráno 6. Dále bylo odebráno 29 vzorků v rámci plnění úkolu hlavního hygienika, z toho 25 vzorků vyhovělo. V souvislosti s podněty spotřebitelů byly odebrány 2 vzorky, které senzoricky nevyhověly.

V rámci SZD se jednalo o tři vzorky určené pro styk s potravinami, jeden byl výrobek pro děti do 3 let a 2 vzorky kosmetiky. Z toho u 3 vzorků se jednalo o stanovení těžkých kovů (hrnky bylinné se sítkem a termojídonosiče), u kosmetiky se jednalo o mikrobiologické vyšetření (oční stíny 2x) a výrobek pro děti do 3 let – kojenecké body – 1x – stanovení formaldehydu

### **5. Podněty**

V roce 2007 bylo v rámci Ústeckého kraje prošetřeno pracovníky odboru HV a PBU celkem 100 podnětů, které se týkaly hygieny výživy, v oblasti PBU bylo šetřeno 5 podnětů spotřebitelů a 3 podněty OOVZ z jiných krajů. Nejvíce podnětů bylo evidováno na zařízení s přípravou pokrmů a prodejen potravin. Podněty se týkaly zejména čistoty zařízení, nevyhovující kvality pokrmů, hygieny prodeje, zdravotních obtíží po požití pokrmů a hluku z provozovny. Celkem 10 podnětů bylo usnesením předáno k řešení SZPI nebo ČOI. Z celkového počtu přijatých podnětů na odd. HV bylo 46 podnětů zjištěno jako oprávněných.

Za zjištěné nedostatky byly v rámci řešení podnětů vesměs uloženy blokové pokuty dle zákona č. 200/1990 Sb.

V rámci PBU bylo šetřeno pět podniků spotřebitelů a tři podniky OOVZ z jiných krajů.

#### **Podněty spotřebitelů:**

- smaltovaný hrnek od fi SMALTUM – vzorky neodpovídaly sensoricky, olupující se barva, Pb a Cd byly v normě;
- značení kosmetického výrobku od fi AROMATERAPIE K. Hadek – předáno k vyřízení KHS Zlín (sídlo firmy), podnik oprávněný, uložena bloková pokuta, značení neodpovídalo vyhlášce;
- šampon UNILEVER – bez českého textu, značení neodpovídá, prodej údajně ve stánku v Hřensku, při místním šetření výrobek ani prodejce nebyl nalezen;
- toaletní voda – trvanlivost a intenzita vůně - TOIL NATURAL SPRAY TOM TAYLOR od Donna Carina a Eau de Parfum – intenzita vůně není dána žádnou legislativou;
- podnik na prošlou dobu trvanlivosti u kosmetiky Fleur de Santé – předáno na KHS Středočeského kraje (sídlo firmy).

#### **Podněty od OOVZ z jiných krajů:**

- z KHS Hradec Králové, fi Kožíšek firma s.r.o. Ústí n/L – prohlášení o shodě není v souladu s legislativou, zjištěna pouze změna textu v prohlášení
- z KHS Brno – nedostatečné značení opalovacích mlék do solária
- podnik z KHS Praha – nedostatečné značení kosmetických prostředků v tržní síti

#### **Podněty od jiných kontrolních orgánů**

- údajné zdravotní problémy - otoky víček – řasenka Gabriela Salvette – předáno OOVZ Jihočeský kraj, v tržní síti šarže nezjištěna, odběry neprovedeny
- přebalovací podložka s kapsami – zákaznice viděla stejnou na úřední desce, chtěla vrátit prodejci, prodejce odmítl. Při šetření zjištěno, že prodejci nebyli dodavatelem informováni. Provozovatelka byla poučena.

## **6. Hlavní úkoly**

V průběhu roku 2007 plnili pracovníci odboru hygieny výživy **dva** pokyny hlavního hygienika ČR:

První byl „Pokyn k provedení cíleného odběru vzorků v oblasti společného stravování v roce 2007“, který spočíval v provedení SZD a odběru vzorků na mikrobiologické vyšetření s následným vyšetřením zaměřeným na kontrolu souladu s mikrobiologickými kritérii pro potraviny stanovených nařízením Komise (ES) č. 2073/2005, o mikrobiologických kritériích pro potraviny, pokud jde o bakterii *Listeria monocytogenes*, čj: OVZ-350-27.03.07-11007 ze dne 10.4.2007.

Druhý pokyn „Provedení SZD v provozovnách stravovacích služeb typu pizzerie a restaurace nabízející pizzy, těstoviny, smažené sýry a další pokrmy, k jejichž výrobě jsou obvykle používány sýry“, čj: 24007/2007-OVZ 3508-24.7.07 ze dne 11.9.2007.

## Úsek PBU:

- 1/ v oblasti hraček a výrobků pro děti do 3 let – pokyn HH OVZ-36.6.-15.01.07-1681 – obsah esterů kyseliny ftalátové
- 2/ v oblasti kosmetiky – pokyn HH OVZ-36.2.-22.02.07-6751 – materiálové složení plastových obalů u výrobců kosmetických prostředků (žádný z výrobců v Ústeckém kraji nepoužívá plastové obaly z PVC, ověřeno v tržní síti)
- 3/ v oblasti kosmetiky – OVZ-36.2.-21.02.07-6614 – jednalo se o deklarování DMT po otevření a zahájení užívání spotřebitelem pomocí symbolu otevřené nádoby na obalu (Lybar - gely)
- 4/ v oblasti výrobků určených pro styk s potravinami a pokrmů –zn. 37043/2007-OVZ-36.5.-16.11.07 – kontrola migrace primárních aromatických aminů, migrace Pb a Cd a obsah formaldehydu + PAM
- 5/ v oblasti hraček a výrobků pro děti do 3 let – zn. 3603/2007-OVZ-36.6.-08.11.07. V textilu se stanovil formaldehyd + PAM a v plastech ftaláty a rizikové prvky.

## 7. Regionální akce

Tyto akce se v Ústeckém kraji nekonaly.

## 8. Mimořádné akce

### a/ hygiena výživy

Na přelomu roku 2006/2007 byly na základě požadavku HH ČR provedeny kontroly v cizokrajných restauracích zaměřené na manipulaci s masem. Kontroly byly provedeny v 93 provozovnách Ústeckého kraje, závadné maso nebylo zjištěno, závada byla v jednom případě – prošlé datum spotřeby u 30 kg kuřecích řízků, které byly ihned provozovatelem spotřebovány. Sankce byly uloženy v 29 případech v celkové výši 35 800,- Kč (závady jiné než manipulace s masem).

### b) PBU

- 1/ Výrobek RETINOL (hormon progesteron) – 14 kontrol v lékárnách a drogeriích
- 2/ Barva na vlasy RESTORIA DISCREET (octan olovnatý) – s odd. HOK (kadeřnictví) bylo dohromady provedeno 38 kontrol (13 kontrol v tržní síti, 25 v kadeřnictvích)

## 9., 10. a 11. Články pro tisk, komunikace se sdělovacími prostředky, publikační a přednášková činnost

Byly připravovány na základě požadavků jednotlivých redakcí a jednalo se např. o informace o kvalitě zmrzlin, výsledky kontrol stánkového prodeje.

Přednášková činnost byla na odboru zajištěna pouze v rámci porad a instruktáží pracovníků oboru HV a PBU.

## 12. Ostatní aktivity oboru - 0

## 13. Trendy

Porovnání výkonů v SZD a PHD v letech 2006 a 2007

	2006	2007
Stanoviska PHD	899	392
Počet stravovacích provozoven	3901	3826
Počet kontrol HV	4366	4208
Počet kontrol PBU	1017	1878
Počet podniků	87	108
Počet pracovníků	31	31
Počet blokových pokut	1082	902
Výše blokových pokut	1 093 300,-	938900,-
Průměrná výše blokové pokuty	1010,-	1041,-
Počet pokut dle zákona 258	14	0
Výše pokut dle zákona 258	207 000,-	0
Průměrná výše pokuty dle 258	14786,-	0
Počet odebraných vzorků SZD HV	72	54
Počet odebraných vzorků SZD PBU	15	40

MUDr. Simona Gunarová  
vedoucí odboru HV a PBU  
Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem

